

U povodu izvješća o 18. Hrvatskim psihijatrijskim danima u Poreču

QUO VADIS PSYCHIATRIA NOSTRA CROATICA?

Poslije 17 uzastopnih godišnjih psihijatrijskih susreta u Opatiji, nakon pauze zbog epidemiološkog zastoja, održan je susret naših psihijatarata koji je s pravom pokazao da se može odgovoriti na pitanje postavljeno u naslovu: naša je psihijatrija pokazala znatan napredak nakon *online* prezentacije znanstvenih i stručnih radova u referentnom okviru ove medicinske i socijalne discipline. Dakle, prethodno izvedeni zaključak može se donijeti i na osnovi dokaza rezultata brojnih znanstvenih istraživanja nastalih u (post)koronskom razdoblju.

Od 8. do 11. listopada 2023. održani su 18. Hrvatski psihijatrijski dani, zapravo kongres s međunarodnim sudjelovanjem u organizaciji Hrvatskog psihijatrijskog društva. To je udruga koja od 1997. okuplja psihijatre sa svim pristupima liječenju. Nastojalo se da upravo ova širina pristupa i na ovom kongresu bude prikazana. Aktualna je predsjednica društva izv. prof. prim. dr. sc. Tihana Jedričko, inače voditeljica Odjela za psihoterapiju Klinike za psihijatriju Vrapče. Srdačnim je riječima na svečanom otvaranju pozdravila sudionike toplom dobrodošlicom i na svečanom zatvaranju zahvalila nam i oprostila se.

Okupilo se 250 (1998. godine bilo nas je 295) prijavljenih sudionika iz 7 zemalja

(Hrvatska, Norveška, Belgija, Slovenija, Srbija, Švedska, Velika Britanija), iz 17 gradova (Antwerp, London, Stockholm, Bergen, Beograd, Zagreb, Idrija, Rijeka, Popovača, Osijek, Split, Karlovac, Slavonski Brod, Ugljenik, Vukovar, Pula, Požega). Program je uključivao 34 oralne prezentacije i 97 poster prezentacija te radionice (Personologija i Empatija), Janssen i Lundbeck satelitske simpozije te okrugli stol s Prijedlogom izmjena članka 4. ZZODS-a i njegove reperkusije na sustav psihijatrijske skrbi. Uz Program je publicirana i Knjiga sažetka (161 str.). Podijeljen je Plivin „Medicus” Vol. 32, No1.2023. s uvodnikom gošće urednice prof. Tihane Jedričko i temom broja: Osobe s dijagnozom psihoze.

Brojna predavanja, poster, referati, prikazi i diskusije osvijetlili su mjesto psihijatrije u medicini, ali i široj zajednici, osobito nakon iskustva postkoronskog i poratnih vremena kroz koja smo prošli. Bilo je to i mjesto za nastavak rasprave o potrebi re/organizacije psihijatrijske službe, kao i brojnim mogućnostima tretmana psihičkih poremećaja, bolesti i očuvanja mentalnog zdravlja nacije.

Putem predavanja i postera prikazana su uglavnom psihijatrijska istraživanja, *summa summarum* stekao se dojam da je ovaj skup

rezultirao višom kvalitetom od prethodnih, i u znanstvenom i organizacijskom smislu.

O smjeni generacija svjedoči podatak da su od onih kolega koji su sudjelovali npr. 1998. godine, sudjelovali nakon četvrt stoljeća P. Brečić, M. Bajs Janović, J. Grubišin, S. Martić Biočina, V. Šendula Jengi i Lj. Radovančević.

U međuvremenu su nas od zadnjeg sastanka zauvijek napustili kolege: V. Folnegović Šmalc, V. Gruden, V. Hećimović, Lj. Hotujac, V. Jukić, M. Koludrović, N. Lazić, S. Nikolić, D. Rak, D. Papić, M. Pašalić, A. Maletić, N. Tripalo, V. Muačević i još neki. Oni ostaju *in memoriam*.

Ova 18. međunarodna znanstvena konferencija pozvala je tri strana govornika: Ivanu Rosenzweig – „San, spavanje i mentalno zdravlje”; Gertu Dom – „Psychodelic microdosing & treatment in psychiatry” i Vladimira Miloševića – „Depresija i kreativnost”.

Bilo je individualnih, ali i timskih re/prezentacija, ponekad i s dvadesetak članova, sa suradnjom između raznih ustanova. Predmet kongresa još je važniji u postpandemijskom vremenu napada na duševno zdravlje, tj. mentalnu higijenu. To je recentno postao jedan od najvećih problema suvremenog društva. Stoga je promocija psihičkog zdravlja u zadnjem desetljeću ključna intervencija u svrhu prevencije daljnjeg porasta duševnih bolesti i poremećaja.

U zaključku nam je kongres pružio posljednje znanstvene i profesionalne uvide, iznašašća i iskustva povezana sa životom čovjeka i njegovim zdravljem. Osvjedočili smo se da su naši Dani učinili znatan korak naprijed prema tim ciljevima. Istraživanja prikazana na Danima dokazala su da su psihijatrijska i dalje na putu progresivnih nastojanja. Harmonizirani interdisciplinarni naponi stručnjaka bili su potrebni u suradnji različitih institucija, ponajprije klinika, bolnica i zajednice. Nagrađeni su najbolji radovi mladih psihijatara (mladih od 35 g.).

Nakon dosadašnjih opatijskih Dana, Poreč nas je dočekaao u postsezonskom sjaju, u reprezentativnom hotelu Parentium. Poreč je grad kulture, turizma, sporta i dokolice, gdje mirisi još od antičkih vremena čine mozaik nezaboravnih iskustava.

U društvenom programu priređeno je zajedničko druženje uz jednosatnu monodramu Sanje Milardović „Malo čudo” (Studio EXIT), te zajedničku večeru.

Uvjereni smo da su 18. Dani ostavili očekivani neizbrisiv *input* za daljnju suradnju između i naših i inozemnih znanstvenika i ustanova. Psihijatri su ponovno potvrdili Lundbeckov slogan i moto: „Neumorno posvećeni zaštiti mentalnog zdravlja”.

Izražavamo zahvalnost uspješnom organizacijskom i znanstvenom odboru, tehničkoj organizaciji i sponzorima. Reprezentativni Parentium odlično je zadovoljio visokom kvalitetom uslužnih djelatnosti sve naše smještajne i druge potrebe, u dvije plenarne dvorane. Organizacija je eklatantno provedena pod voditeljskom palicom profesorice Jedričko.

Pouzdana se nadamo da će se u Poreču nastaviti naše kongresno sastajalište psihijatara i prijatelja te postati tradicionalno u ovom prelijepom istarskom gradu, bogatom umjetničkom baštinom i kvalitetom rimskih, medijskih gotičkih i renesansnih građevinskih i muzejskih spomenika. Tako se uz bogat radni dio svakako našlo vremena za neformalne razmjene iskustava i mišljenja u kuloarima, te za šetnje i upoznavanje okolice.

Gledamo naprijed i očekujemo novi susret. Hasta la vista do Vodica 2024. godine.

Vivat crescat, floreat psychiatria nostra Croatia!

Ljubomir Radovančević

Online: 03.06.2024.